

GENADE benaderd

23 november 2025
Rotterdam EH

'vreemde' termen in ons (bijbels) jargon:

- apostel = afgevaardigde
- evangelie = goed bericht
- ekklesia = uit-roepse, volksvergadering
- diaken = dienaar
- Christus = gezalfd(e)
- aeon = wereldtijdperk

geen bezwaar om zulke woorden te gebruiken...
mits correct (Bijbels!) ingevuld!

wat is genade?

gangbare theologische omschrijving:

Genade is Gods onverdiende gunst aan zondaren
Het betekent dat iemand niet de straf krijgt die
hij verdient, maar wel de vergeving en liefde die
hij niet verdiend heeft.

waarom onjuist?

1. het suggereert dat genade slechts verschijnt in een context van schuld en zonde.

Maar, hoe kan van Jezus dan worden gezegd:

- "... en de genade Gods was op Hem" (Luc.2:40)
- "Jezus nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en mensen" (Luc.2:52)

waarom onjuist?

1. het suggereert dat genade slechts verschijnt in een context van schuld en zonde.
Maar, hoe kan van Jezus dan worden gezegd:
 - "... en de genade Gods was op Hem" (Luc.2:40)
 - "Jezus nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en mensen" (Luc.2:52)
2. het verbergt de vreugde die in het Bijbelse woord besloten ligt (in Hebreeuws én Grieks)

waarom onjuist?

1. het suggereert dat genade slechts verschijnt in een context van schuld en zonde.
Maar, hoe kan van Jezus dan worden gezegd:
 - "... en de genade Gods was op Hem" (Luc.2:40)
 - "Jezus nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en mensen" (Luc.2:52)
2. het verbergt de vreugde die in het Bijbelse woord besloten ligt (in Hebreeuws én Grieks)
3. het benadrukt óns tekort i.p.v. Góds overvloed

een nadere verkenning...

het Griekse woord voor 'genade' is CHARIS

afgeleid van CHAIRO (ww. 74x in NT)

- verblijden
- verheugt u! - Griekse groet
→ "genade en vrede" (Grieks en Hebreeuws)
- 'ave Maria' → wees gegroet begenadigde
(Luc.1:28)
→ lett. verheug je - met vreugde begiftigde

CHARIS ook direct verwant aan CHARIS-MA (17X)

lett. genade-effect (NBG: genadegave)

charisma:

- een vermogen dat God vanuit zijn vreugde (welbehagen) geeft
- vermogen/talent dat vreugde bereidt
→ charme, uitstraling - de X-factor

CHARIS ook verwant aan EU-CHARISTO
(ww. en zelfst; 54x)

- = danken/ dankzegging/ dankbaarheid

→ blijkt van vreugde om wat men 'om niet' ontvangt

in tal van talen deze directe verwantschap tussen
genade en dank =>

Latijnse woord voor genade = gratia

waarvan is afgeleid ons:

- gratie (bevallig, sierlijk, kwijtschelding straf)
- gratis - om niet

Latijn voor dank = gratias

- Frans: grâce = genade
 - merci = dank
- Spaans: gracia = genade
 - gracias = dank
- Italiaans: grazia = genade
 - grazie = dank
- Engels: grace = genade
 - gratitude = dank(baarheid)

In de Griekse vertaling van het OT (LXX) is CHARIS de standaard weergave van het Hebreeuwse CHEN

waarvan is afgeleid ons woord 'gein'

vertaald met o.a.

- genegenheid, bekoorlijk, bevallig, welgevallen
- gunst, genade

altijd heeft CHEN een vreugde-component;
iets wat blij maakt

CHEN is semantisch (> betekenis) verwant aan ons

- gein
- genot, genieten
- gunnen

eerste conclusie uit ons woordonderzoek:

genade = vreugde om niet

- het Griekse woord voor genade CHARIS (+ woordfamilie) is geworteld in vreugde
- het Hebreeuwse overeenkomende woord CHEN betekent (bekoorlijk, welgevallen)
=> wat vreugde wekt

Paulus over 'genade'

Romeinen 3 (NBG-*plus*)

1

23 Want allen hebben gezondigd
en derven de heerlijkheid Gods,

*dit vers spreekt over wie wij zijn
(zonder uitzondering)*

ΠΑΝΤΕC	ΓΑΡ	ΗΜΑΡΤΟΝ	ΚΑΙ	ΥCΤΕΡΟYΝΤΑΙ	ΤΗC	ΔΟΞΗC	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
allen	want	-(zij)-zondigden	en	(zij)-hebben-tekort~	van-de	heerlijkheid	van-de	God
allen	Want	hebben gezondigd	en	derven	de	heerlijkheid	_	Gods

Romeinen 3 (NBG-*plus*)

1

23 Want allen hebben gezondigd
en derven de heerlijkheid Gods,
24 en worden om niet gerechtvaardigd
uit Zijn genade,
door de verlossing in Christus Jezus.

*spreekt over Wie God is
= uit Zijn vreugde om niet*

ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΩΡΕΑΝ	ΤΗ	ΑΥΤΟΥ	ΧΑΡΙΤΙ
gerechtvaardigd-wordende~	om-niet	in-de	van-hem	genade
en worden... ..gerechtvaardigd	om niet	uit	zijn	genade

ΔΙΑ	ΤΗΣ	ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΕΩΣ	ΤΗΣ	ΕΝ	ΧΡΙΣΤΩ	ΙΗΣΟΥ
door	de	verlossing	de	in	Christus	Jezus
door	de	verlossing	_	in	Christus	Jezus

⁴ Nu wordt hem die werkt,
het loon niet toegerekend naar genade,
maar *naar schuld*.

genade valt buiten de sfeer van verdiensten
men ontvangt uit ongedwongen vrijgevigheid
genade = vreugde om niet

ΤΩ	ΔΕ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩ	Ο	ΜΙΘΟΣ	ΟΥ	ΛΟΓΙΖΕΤΑΙ
<i>aan-degene</i>	<i>echter</i>	<i>!werkende~</i>	<i>het</i>	<i>loon</i>	<i>niet</i>	<i>!(hij)-wordt-toegerekend~</i>
hem die	Nu	werkt	het	loon	niet	wordt... ..toegerekend

ΚΑΤΑ	ΧΑΡΙΝ	ΑΛΛΑ	ΚΑΤΑ	ΟΦΕΙΛΗΜΑ
<i>in-overeenstemming-met</i>	<i>gunst</i>	<i>maar</i>	<i>in-overeenstemming-met</i>	<i>schuld</i>
uit	genade	maar	krachtens	verplichting

Romeinen 11 (NBG-*plus*)

3

⁶ Indien het nu door genade is,
dan is het niet meer uit werken;
anders is de genade geen genade meer.

Gods genade = zijn vreugde om niet

ΕΙ	ΔΕ	ΧΑΡΙΤΙ		ΟΥΚΕΤΙ		ΕΞ	ΕΡΓΩΝ
indien	echter	in-genade		niet-meer		van-uit	werken
Indien	nu	het... ..door genade is		dan is het niet meer		uit	werken

ΕΤΕΙ	Η	ΧΑΡΙΣ	ΟΥΚΕΤΙ	ΓΙΝΕΤΑΙ	ΧΑΡΙΣ
anders	de	genade	niet-meer	(zij)-wordt~	genade
anders	de	genade	geen... ..meer	is	genade

⁴ Christus is *jullie* ijdel geworden,
die *in* de wet gerechtvaardigd wilt worden;
jullie zijn uit de genade vervallen.

wie iets wil verdienen – vervalt uit de genade
het is Gods vreugde 'om niet' te geven

- HIJ rechtvaardigt
- HIJ doet de vrucht van de Geest (5:22)
groeien (1e eigenschap: CHARA = blijdschap!)

ΚΑΤΗΡΓΗΘΗΤΕ	ΑΠΟ	ΧΡΙΣΤΟΥ	ΟΙΤΙΝΕΣ	ΕΝ	ΝΟΜΩ	ΔΙΚΑΙΟΥΣΙΑΣ
jullie-werden-ontheven	van-af	Christus	die ^e	in	wet	(jullie)-worden-gerechtvaardigd~
Gij zijt los	van	Christus	als	door	de wet	gij... ..gerechtigheid verwacht

ΤΗΣ	ΧΑΡΙΤΟΣ	ΕΞΕΠΕCΑΤΕ
van-de	genade	jullie-vallen-uit
de	genade	buiten... ..staat gij

⁸ Want **in genade** zijn jullie geredden,
door geloof, en dat niet uit uzelf:
het is *Gods naderingsgeschenk*;
⁹ niet uit werken, opdat niemand roeme.

TH	ΓΑΡ	ΧΑΡΙΤΙ	ΕCΤΕ	ΣΕCΩCΜΕΝΟΙ
<i>in-de</i>	want	genade	<i> jullie-zijn</i>	<i>'degenen-gered-zijnde~</i>
door	Want	genade	zijt gij	behouden

ΔΙΑ	ΠΙCΤΕΩC	ΚΑΙ	ΤΟΥΤΟ	ΟΥΚ	ΕΞ	ΥΜΩΝ	ΘΕΟΥ	ΤΟ	ΔΩΡΟΝ
<i>door</i>	<i>geloof</i>	<i>en</i>	<i>dit</i>	<i>niet</i>	<i>van-uit</i>	<i>jullie</i>	<i>van-God</i>	<i>het</i>	<i>naderingsgeschenk</i>
door	het geloof	en	dat	niet	uit	uzelf	van God	het is een	gave

¹³ Verdraagt elkander
en ~~vergeeft~~ elkander,
indien de een tegen de ander een grief heeft;
zoals ook de Heer jullie ~~vergeven~~ heeft,
doen ook jullie evenzo.

CHARIZOMAI = *genade bewijzen* >

ANEXOMENOI	ΑΛΛΗΛΩΝ	ΚΑΙ	ΧΑΡΙΖΟΜΕΝΟΙ	ΕΑΥΤΟΙΣ	ΕΑΝ		ΤΙΣ	ΠΡΟΣ	ΤΙΝΑ
<i>'verdragende~</i>	<i>elkaar</i>	<i>en</i>	<i>'genade-zijnde~</i>	<i>aan-julliezelf</i>	<i>in-het-geval-dat</i>		<i>iemand</i>	<i>naar-toe</i>	<i>iemand</i>
Verdraagt	elkander	en	vergeeft	elkander	indien		de een	tegen	de ander

ΕΧΗ	ΜΟΜΦΗΝ	ΚΑΘΩΣ	ΚΑΙ	Ο	ΚΥΡΙΟΣ	ΕΧΑΡΙΣΑΤΟ	ΥΜΙΝ	ΟΥΤΩΣ	ΚΑΙ	ΥΜΕΙΣ
<i>'dat-hij-heeft</i>	<i>klacht</i>	<i>zo-als</i>	<i>ook</i>	<i>de</i>	<i>Heer</i>	<i>-(hij)-genadig-is~</i>	<i>met-jullie</i>	<i>zó</i>	<i>ook</i>	<i>jullie</i>
heeft	een grief	gelijk	ook	de	Here	vergeven heeft	u	doet... ..evenzo	ook	gij

¹³ Verdraagt elkander
en ¹bewijst elkander genade,
indien de een tegen de ander een grief heeft;
zoals ook de Heer jullie -genade bewijst,
doen ook jullie evenzo.

= de Heer doet ons delen in zijn vreugde!

- Hij is de gelukkige GOD (1Tim.1:11)
- de vreugde van JAHWEH is onze sterkte!
(Neh.8:10)

ANEXOMENOI	ΑΛΛΗΛΩΝ	ΚΑΙ	ΧΑΡΙΖΟΜΕΝΟΙ	ΕΑΥΤΟΙΣ	ΕΑΝ		ΤΙΣ	ΠΡΟΣ	ΤΙΝΑ
¹ verdragende~	elkaar	en	¹ genade-zijnde~	aan-julliezelf	in-het-geval-dat		iemand	naar-toe	iemand
Verdraagt	elkander	en	vergeeft	elkander	indien		de een	tegen	de ander

ΕΧΗ	ΜΟΜΦΗΝ	ΚΑΘΩΣ	ΚΑΙ	Ο	ΚΥΡΙΟΣ	ΕΧΑΡΙΣΤΟ	ΥΜΙΝ	ΟΥΤΩΣ	ΚΑΙ	ΥΜΕΙΣ
¹ dat-hij-heeft	klacht	zo-als	ook	de	Heer	-(hij)-genadig-is~	met-jullie	zó	ook	jullie
heeft	een grief	gelijk	ook	de	Here	vergeven heeft	u	doet... ..evenzo	ook	gij